
TIETEELLISTEN KIRJASTOJEN YHTEISTILASTOSSA LASKETTAVAT TUNNUSLUVUT

Laskentakaavat

21. TAMMIKUUTA 2019
MARKKU LAITINEN
Kansalliskirjasto, Viestintä- ja kulttuuripalvelut

Sisällysluettelo

Tieteellisten kirjastojen yhteistilastossa laskettavat tunnusluvut.....	2
Johdanto	2
Tunnuslukujen laskennan tarkistus.....	2
G Tunnusluvut: Kirjaston käyttö	2
Kirjastokäynnit (fyysiset ja virtuaaliset) / kohdeväestö	2
Kirjastokäynnit / kohdeväestö	2
Kohdeväestön aktiiviset lainaajat / kaikki aktiiviset lainaajat %	2
Lainat / kohdeväestö	2
Lainat / kohdeväestö (sisältää lukusalilainat)	2
Lainat / painetut kokoelmat yhteensä	2
Lainat ja elektronisten palvelujen aineiston lataukset / kohdeväestö	3
Saadut kaukolainat ja jäljenteet / annetut kaukolainat ja jäljenteet	3
H Tunnusluvut: Kirjaston kokoelmat.....	3
Elektroniset kausijulkaisut (nimekettä) / kohdeväestö.....	3
Haetut dokumentit / elektroniset kokoelmat verkossa (nimekkeet yhteensä) ->2012	3
Haetut dokumentit / elektroniset kokoelmat verkossa (nimekkeet yhteensä) 2013->	3
Haetut dokumentit / miljoona tietuetta Suomalaisen verkkoarkiston kokoelmassa	3
Kurssikirjahankintakulut (€) / kehysorganisaation aloituspaikka.....	3
Ostetut painetut monografiat / kohdeväestö.....	3
Ostetut elektroniset monografiat (sy tai nimekettä) / kohdeväestö	3
Ostetut monografiat (kaikki aineistotyypit) / kohdeväestö.....	3
Painetun kokoelman kartunta / painetut kokoelmat yhteensä %	4
Elektronisen kokoelman kartunta (nimekettä) / elektroniset kokoelmat yhteensä (nimekettä) %	4
Kokoelman kartunta / kokoelmat yhteensä (kaikki aineistotyypit, säilytysyksikköä tai nimekettä), %.....	4
Saapuvat painetut ja mikromuotoiset kausijulkaisut (nimekettä) / kohdeväestö	4
Saapuvat elektroniset kausijulkaisut (nimekettä) / kohdeväestö	4
Saapuvat kausijulkaisut (kaikki aineistotyypit, nimekettä) / kohdeväestö	4
I Tunnusluvut: Kirjaston voimavarat	4
Elektronisen aineiston hankintakulut / elektronisesta aineistosta ladatut dokumentit, muu kuin FinELib-aineisto (=latauksen hinta €)	4
Käytetty OKM:n aineistomääräraha elektronisten aineistojen hankintaan / FinELib-aineistojen lataukset yhteensä (FinELib-latauksen hinta €).....	5
Elektronisen aineiston hankintakulut / kirjastoaineiston hankintakulut %	5
Kirjastoaineistokulut (€) / kohdeväestö (fyysiset ja digitaaliset aineistot)[kirjaston budjetti]	5
Kirjastoaineistokulut (kaikki aineistotyypit, euro, koko org. yht.) / kohdeväestö	5
Kirjastoaineistokulut (kirjaston budjetti) / kirjaston kokonaiskulut %.....	5
Kirjastoaineistokulut / kehysorganisaation kokonaiskulut %.....	5
Kirjaston henkilökunta (htv) / kohdeväestö (x 1 000).....	5
Kirjaston kokonaiskulut (€) / kohdeväestö	5
Kirjaston kokonaiskulut / kehysorganisaation kokonaiskulut %	5
Kirjaston luku- ja työskentelypaikat sekä työasemat / kohdeväestö (omat opiskelijat ja henkilökunta) (x 1 000) ...	5
Kirjaston luku- ja työskentelypaikat sekä työasemat/omat opiskelijat (x 1 000).....	5
Kohdeväestö / kirjaston henkilökunta (htv).....	5
Panos-tuotos	5
Suoran budjettirahoituksen osuus koko rahoituksesta %.....	6

Tieteellisten kirjastojen yhteistilastossa laskettavat tunnusluvut

Johdanto

Tunnuslukujen laskennan tarkistus

Tieteellisten kirjastojen automaattisesti laskettavien tunnuslukujen päivityksessä on otettu huomioon muuttuneet tarpeet kirjastojen tiedonkeruussa, tietokannan tarkistettu rakenne ja kenttien kohdentaminen oikealle kirjastosektorille sekä uusin tilastointistandardi SFS-ISO 2789 Tieto ja dokumentointi – Kirjastojen kansainvälinen tilastostandardi.

Nyt tehdyssä tunnuslukujen päivityksessä kuudentoista tunnusluvun laskenta säilyi ennallaan. Tilastoinnin piiriin tulleitten uusien palvelujen (mm. Finna) ja standardin vaatimusten huomioimisen myötä uusia tunnuslukuja on tehty yhdeksän.

Useimmat uudet tunnusluvut liittyvät elektronisten palvelujen mittaamiseen, minkä lisäksi osa vanhojen tunnuslukujen laskennasta on muutettu ottamaan huomioon sekä perinteiset että elektroniset kokoelmat tai palvelut aiemman vain perinteisiin kokoelmiin kohdistuneen laskennan sijasta.

Yksi tunnusluku on poistettu vanhentuneena sekä johtuen sen limittymisestä standardin mukaisen laskennan kanssa. Tunnuslukuja nyt yhteensä 36.

G Tunnusluvut: Kirjaston käyttö

Kirjastokäynnit (fyysiset ja virtuaaliset) / kohdeväestö

(Käyntien määrä vuodessa + Virtuaalisten kirjastokäyntien määrä) / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä)

Kirjastokäynnit / kohdeväestö

Käyntien määrä vuodessa / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä)

Kohdeväestön aktiiviset lainaajat / kaikki aktiiviset lainaajat %

(Oma henkilökunta (amk) + Oma henkilökunta (yo) + Oman organisaation henkilökunta + Oma opiskelija (amk) + Oma opiskelija (yo)) / Aktiiviset lainaajat*100

Lainat / kohdeväestö

(Lainat (Kotilaina) + Lukusalilainat + Annetut kotimaiset kaukolainat + Kotimaisen kaukolainan sijasta annetut jäljenteet + Annetut kansainväliset kaukolainat + Kansainvälisen kaukolainan sijasta annetut jäljenteet) / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä)

Lähde: (SFS-ISO 2789:2015;2.2.19)

Lainat / kohdeväestö (sisältää lukusalilainat)

Poistettu; Lukusalilainat sisältyvät ISO-standardin mukaiseen kaavaan Lainat / kohdeväestö

Lainat / painetut kokoelmat yhteensä

(Lainat (Kotilaina) + Lukusalilainat + Annetut kotimaiset kaukolainat + Kotimaisen kaukolainan sijasta annetut jäljenteet + Annetut kansainväliset kaukolainat + Kansainvälisen kaukolainan sijasta annetut jäljenteet) / (Painetut kirjat, sy + Käsikirjoitukset + Painetut kausijulkaisut, sy + Painetut kartat, sy + Karttakäsikirjoitukset + Painetut nuotit ja partituurit, sy + Musiikkikäsikirjoitukset + Painetut patenttijulkaisut, sy + Muut painetut aineistot)

Lainat ja elektronisten palvelujen aineiston lataukset / kohdeväestö

(Lainat + Lukusalilainat + Annetut kotimaiset kaukolainat + Kotimaisen kaukolainan sijasta annetut jäljenteet + Annetut kansainväliset kaukolainat + Kansainvälisen kaukolainan sijasta annetut jäljenteet + Katsotut bibliografiset tietueet + Haetut hakuteosdokumentit tai -tietueet + Haetut sanakirjadokumentit tai -tietueet + Katsotut e-lehtidokumentit + Katsotut e-kirjadokumentit + Muiden digitaalisten dokumenttien katsotut tietueet) / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä)

Saadut kaukolainat ja jäljenteet / annetut kaukolainat ja jäljenteet

(Saadut kotimaiset kaukolainat lainana + Saadut kotimaiset kaukolainat jäljenteenä + Saadut ulkomaiset kaukolainat lainana + Saadut ulkomaiset kaukolainat jäljenteenä) / (Annetut kotimaiset kaukolainat lainana + Annetut kotimaiset kaukolainat jäljenteenä + Annetut ulkomaiset kaukolainat lainana + Annetut ulkomaiset kaukolainat jäljenteenä)

H Tunnusluvut: Kirjaston kokoelmat

Elektroniset kausijulkaisut (nimekettä) / kohdeväestö

Elektroniset kausijulkaisunimekkeet yhteensä / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä)

Haetut dokumentit / elektroniset kokoelmat verkossa (nimekkeet yhteensä) ->2012

(Bibliografisten tietokantojen katsotut tietueet + Hakuteostietokantojen haetut dokumentit tai tietueet + Sanakirjatietokantojen haetut dokumentit tai tietueet + Elektronisten kausijulkaisujen katsotut dokumentit + Elektronisten kirjojen katsotut dokumentit + Muitten digitaalisten dokumenttien katsotut dokumentit) / (Verkkokirjat, nimekettä + Verkkolehdet, nimekettä + Audiovisuaalinen verkkoaineisto yht. + verkossa/työasemilla olevat tietokannat, nimekkeet + Muut elektroniset aineistot, verkkoaineisto)

Haetut dokumentit / elektroniset kokoelmat verkossa (nimekkeet yhteensä) 2013->

(Bibliografisten tietokantojen katsotut tietueet + Hakuteostietokantojen haetut dokumentit tai tietueet + Sanakirjatietokantojen haetut dokumentit tai tietueet + Elektronisten kausijulkaisujen katsotut dokumentit + Elektronisten kirjojen katsotut dokumentit + Muitten digitaalisten dokumenttien katsotut dokumentit) / (Verkkokirjat, nimekettä + Audiovisuaalinen verkkoaineisto yht. + verkossa/työasemilla olevat tietokannat (nimekkeet) + Verkkolehdet, nimekettä + Muut elektroniset aineistot, verkkoaineisto)

Haetut dokumentit / miljoona tietuetta Suomalaisen verkkoarkiston kokoelmassa

Suomalaisen verkkoarkiston katsotut dokumentit) / Suomalainen verkkoarkisto) * 1 000 000

Kurssikirjahankintakulut (€) / kehysorganisaation aloituspaikka

Kirjastoaineistokulut, kurssikirjat / Aloituspaikat * 1 000

Ostetut painetut monografiat / kohdeväestö

Painettujen kirjojen kartunta, joista ostettuja / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä)

Ostetut elektroniset monografiat (sy tai nimekettä) / kohdeväestö

Elektronisten kirjojen kartunta, joista ostettuja / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä)

Ostetut monografiat (kaikki aineistotyypit) / kohdeväestö

(Painettujen kirjojen kartunta, joista ostettuja + Elektronisten kirjojen kartunta, joista ostettuja) / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä)

Painetun kokoelman kartunta / painetut kokoelmat yhteensä %

(Painettujen kirjojen nidekartunta + Painettujen kausijulkaisujen nidekartunta + Käsikirjoitusten sy-kartunta + Karttojen kartunta, sy + Painettujen nuottien ja partituurien kartunta + Painettujen patenttijulkaisujen sy-kartunta) / (Painetut kirjat, sy + Painetut kausijulkaisut, sy + Käsikirjoitukset + Painetut kartat, sy + Painetut nuotit ja partituurit, sy + Painetut patentit, sy) * 100

Elektronisen kokoelman kartunta (nimekettä) / elektroniset kokoelmat yhteensä (nimekettä) %

(Elektronisten kirjojen (paikallis- ja verkkokäyttöiset) kartunta + Verkkokäyttöisten äänikirjojen ja puheäänitteiden kartunta + Elektronisten kausijulkaisujen (paikallis- ja verkkokäyttöisten) kartunta + Paikalliskäyttöisten elektronisten Karttojen kartunta, sy + Elektronisten patenttien kartunta + Verkossa/työasemilla olevien tietokantojen kartunta, nimekkeet + Suomalaisen verkkoarkiston kartunta) / (Elektroniset kirjat yhteensä, nimekettä + Verkkokäyttöiset äänikirjat ja puheäänitteet, nimekettä + Elektroniset kausijulkaisut yhteensä + Paikalliskäyttöiset elektroniset kartat + Elektroniset patenttijulkaisut yhteensä + verkossa/työasemilla olevat tietokannat (nimekkeet) + Suomalainen verkkoarkisto) * 100

Kokoelman kartunta / kokoelmat yhteensä (kaikki aineistotyytit, säilytysyksikköä tai nimekettä), %

(Painettujen kirjojen nidekartunta + Painettujen kausijulkaisujen nidekartunta + Käsikirjoitusten sy-kartunta + Karttojen kartunta, sy + Painettujen nuottien ja partituurien kartunta + Painettujen patenttijulkaisujen sy-kartunta + Elektronisten kirjojen, paikallis- ja verkkokäyttöiset kartunta + Verkkokäyttöisten äänikirjojen ja puheäänitteiden kartunta + Elektronisten kausijulkaisujen, paikallis- ja verkkokäyttöisten, kartunta + Paikalliskäyttöisten elektronisten Karttojen kartunta, sy + Elektronisten patenttien kartunta + Verkossa/työasemilla olevien tietokantojen kartunta, nimekkeet + Suomalaisen verkkoarkiston kartunta) / (Painetut kirjat, sy + Painetut kausijulkaisut, sy + Käsikirjoitukset + Painetut kartat, sy + Painetut nuotit ja partituurit, sy + Painetut patentit, sy + Elektroniset kirjat yhteensä, nimekettä + Verkkokäyttöiset äänikirjat ja puheäänitteet, nimekettä + Elektroniset kausijulkaisut yhteensä + Paikalliskäyttöiset elektroniset kartat + Elektroniset patenttijulkaisut yhteensä + verkossa/työasemilla olevat tietokannat, nimekkeet + Suomalainen verkkoarkisto)

Saapuvat painetut ja mikromuotoiset kausijulkaisut (nimekettä) / kohdeväestö

kausijulkaisunimekkeiden määrä / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä)

Saapuvat elektroniset kausijulkaisut (nimekettä) / kohdeväestö

Verkkolehdet, nimekettä / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä)

Saapuvat kausijulkaisut (kaikki aineistotyytit, nimekettä) / kohdeväestö

Saapuvat kausijulkaisunimekkeet / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä)

I Tunnuksluvut: Kirjaston voimavarat

Elektronisen aineiston hankintakulut / elektronisesta aineistosta ladatut dokumentit, muu kuin FinELib-aineisto (=latauksen hinta €)

Elektronisen aineiston hankintakulut, kirjaston budjetti / Bibliografisten tietokantojen muun kuin FinELib-aineiston katsotut tietueet + Hakuteostietokantojen muun kuin FinELib-aineiston katsotut tietueet + Sanakirjatietokantojen muun kuin FinELib-aineiston haetut dokumentit tai tietueet + Elektronisten kausijulkaisujen katsotut dokumentit, muu kuin FinELib-aineisto + Elektronisten kirjojen katsotut dokumentit, muu kuin FinELib-aineisto + Muitten digitaalisten dokumenttien katsotut dokumentit (muu kuin FinELib-aineisto) * 1 000

Käytetty OKM:n aineistomääräraha elektronisten aineistojen hankintaan / FinELib-aineistojen lataukset yhteensä (FinELib-latauksen hinta €)

Käytetty OKM:n aineistomääräraha elektronisten aineistojen hankintaan / Bibliografisten tietokantojen katsotut tietueet, FinELib-aineisto + Hakuteostietokantojen katsotut tietueet, FinELib-aineisto + Sanakirjatietokantojen haetut dokumentit tai tietueet, FinELib-aineisto + Elektronisten kausijulkaisujen katsotut dokumentit, FinELib-aineisto + Elektronisten kirjojen katsotut dokumentit, FinELib-aineisto + Muitten digitaalisten dokumenttien katsotut dokumentit, FinELib-aineisto

Elektronisen aineiston hankintakulut / kirjastoaineiston hankintakulut %

(Elektronisen aineiston hankintakulut, kirjaston budjetti / Kirjastoaineistokulut) * 100

Kirjastoaineistokulut (€) / kohdeväestö (fyysiset ja digitaaliset aineistot)[kirjaston budjetti]

(Kirjastoaineistokulut / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä) * 1 000

Kirjastoaineistokulut (kaikki aineistotyypit, euro, koko org. yht.) / kohdeväestö

(Kirjastoaineistokulut organisaatiossa yhteensä / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä) * 1 000

Kirjastoaineistokulut (kirjaston budjetti) / kirjaston kokonaiskulut %

(Kirjastoaineistokulut / Toimintakulut yhteensä) * 100

Kirjastoaineistokulut / kehysorganisaation kokonaiskulut %

Kirjastoaineistokulut / Kehysorg. kokonaismenot * 100

Kirjaston henkilökunta (htv) / kohdeväestö (x 1 000)

Kirjastossa tehdyt henkilötyövuodet (htv) / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä) * 1 000

Lähde: ISO 11620:2014(E);B.1.4.1 (Staff per Capita)

Kirjaston kokonaiskulut (€) / kohdeväestö

Toimintakulut yhteensä / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä) * 1 000

Kirjaston kokonaiskulut / kehysorganisaation kokonaiskulut %

Toimintakulut yhteensä / Kehysorg. kokonaismenot * 100

Kirjaston luku- ja työskentelypaikat sekä työasemat / kohdeväestö (omat opiskelijat ja henkilökunta) (x 1 000)

(Luku- ja työskentelypaikat yhteensä + Asiakkaiden käytössä olevien työasemien määrä) / (Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä) * 1 000

Kirjaston luku- ja työskentelypaikat sekä työasemat/omat opiskelijat (x 1 000)

(Luku- ja työskentelypaikat yhteensä + Asiakkaiden käytössä olevien työasemien määrä / kehysorganisaation opiskelijamäärä) * 1 000

Kohdeväestö / kirjaston henkilökunta (htv)

(Kehysorganisaation henkilöstömäärä + kehysorganisaation opiskelijamäärä) / Henkilötyövuodet (htv)

Panos-tuotos

(Painettujen kirjojen nidekartunta + Painettujen kausijulkaisujen nidekartunta + Käsikirjoitusten sy-kartunta + Muiden mikromuotoisten aineistojen kartunta (2012 asti) + Karttojen kartunta, sy + Painettujen nuottien

ja partituurien kartunta + Visuaalisten aineistojen sy-kartunta + Graafisten aineistojen sy-kartunta + Painettujen patenttijulkaisujen sy-kartunta + Painettujen arkistoaineistojen sy-kartunta + Muun aineiston sy-kartunta + Muun elektronisen aineiston sy-kartunta + Muun elektronisen verkkoaineiston nimekekartunta + Tietokantojen kartunta + Verkkolehdet, nimekettä + Lisätyt luettelotietueet yhteensä + Luettelointi muihin tietokantoihin, tietueiden määrä + lainat palvelutiskiltä + Lukusalilainat + uusinta palvelutiskiltä + Annetut kotimaiset kaukolainat + Kotimaisen kaukolainan sijasta annetut jäljenteet + Annetut kansainväliset kaukolainat + Kansainvälisen kaukolainan sijasta annetut jäljenteet + Bibliografisten tietokantojen katsotut tietueet + Hakuteostietokantojen haetut dokumentit tai tietueet + Sanakirjatietokantojen haetut dokumentit tai tietueet + Elektronisten kausijulkaisujen katsotut dokumentit + Elektronisten kirjojen katsotut dokumentit + Muitten digitaalisten dokumenttien katsotut dokumentit + Suomalaisen verkkoarkiston katsotut dokumentit) / Kirjastossa tehdyt henkilötyövuodet (htv)

Suoran budjettirahoituksen osuus koko rahoituksesta %

Suora budjettirahoitus / (Kirjaston rahoitus yhteensä + Myönnetty OKM:n aineistomääräraha elektronisten aineistojen hankintaan) * 100